

ที่ กษ ๐๕๐๑.๑/ ๑๑๓๕

กรมประมง

เกษตรกลาง เขตจตุจักร กทม. ๑๐๙๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชาวประมง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชายทะเลทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อเสนอจากการประชุมสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย จำนวน ๑ ชุด
๒. สรุปความคืบหน้าในการแก้ปัญหาชาวประมงของรัฐ จำนวน ๑ ชุด

ตามข่าวที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ ว่า สมาคมการประมงแห่งประเทศไทยได้มีการประชุมเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยเหลือ จากผลกระทบที่ชาวประมงได้รับจากการแก้ปัญหาประมงผิดกฎหมาย โดยให้สมาคมประมงท้องถิ่นยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชายทะเลทุกจังหวัด ในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การประชุมชี้แจงพี่น้องชาวประมงที่ยื่นข้อเสนอเรียกร้อง เป็นไปด้วยความเรียบร้อยสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจ และแสดงออกถึงความตั้งใจของรัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งกรมประมงที่จะดำเนินการเพื่อให้ปัญหาความเดือดร้อนของชาวประมงบรรเทาเบาบางลง ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอได้โปรดแจ้งประมงจังหวัดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิมิตต์ ภัคดีคง)
อธิบดีกรมประมง

สำนักงานเลขาธิการกรม

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๖๒ ๐๕๖๔

สมาคมการประมงแห่งประเทศไทย
สรุปการประชุมหารือเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนของชาวประมง
วันพุธที่ 27 พฤศจิกายน 2562 เวลา 13.00 น.
ณ ห้องประชุมทิวลิป โรงแรมรามารการ์เด็นส์ กรุงเทพฯ

การประชุมครั้งนี้เป็นไปตามที่สมาชิกชาวประมงต้องการให้มีการขับเคลื่อน โดยมีมติที่ประชุมดังนี้

1. ให้องค์กรสมาชิก ชาวประมงและต่อเนืองประมงใน 22 จังหวัดชายทะเลร่วมกันยื่นหนังสือขอเรียกร้องต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมกันในวันที่ 6 ธันวาคม 2562 เวลา 14.00 น. (ขั้นต่ำ 1,000 คน) โดยมีข้อเรียกร้องดังนี้
 - 1.1 ขอให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการประมงทั้งหมดหยุดออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของชาวประมง มาเพิ่มเติมขึ้นอีก (ยกเว้นการออก กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งที่ผ่อนคลายเป็นปัญหาให้กับชาวประมง)
 - 1.2 ขอให้มีการเสนอแก้ไขกฎหมายพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเร่งด่วน ในช่วงที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติ
 - 1.3 ขอให้รัฐบาลเร่งดำเนินการการซื้อเรือประมงออกนอกระบบคืนโดยเร็ว โดยขอให้รัฐบาลมีการตั้งงบประมาณจำนวน 1 หมื่นล้านบาท ในปีงบประมาณ 2563 ในการที่จะนำเรือประมงออกนอกระบบ
 - 1.4 ขอให้รัฐบาลเร่งรัดการช่วยเหลือชาวประมงในโครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องให้กับชาวประมงโดยเร่งด่วน ภายในเดือนธันวาคม 2562 นี้
 - 1.5 ขอให้กรมประมง กรมจัดหางาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดการอนุญาตให้ใช้กฎหมาย มาตรา 83 แห่ง พรก.การประมง พ.ศ. 2558 ในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานประมง โดยเร่งด่วน ภายในเดือนธันวาคม 2562 นี้
 - 1.6 ขอให้ยกเลิก แก้ไข กฎ ระเบียบต่างๆ ที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ส่งผลกระทบต่อชาวประมงที่เป็นอยู่โดยเร็ว
 - 1.7 เรือประมงที่มีขนาดไม่เกิน 30 ตันกรอส ไม่ควรมีนโยบายให้ติด VMS เช่น การชักชวนให้เรือประมงขนาดต่ำกว่า 30 ตันกรอส ทดลองติด VMS ฟรี
 - 1.8 ขอให้หยุดการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากต่างประเทศโดยทันที ด้วยเหตุผล ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามพระราชกำหนดประมง พ.ศ. 2558 มาตรา 92 ซึ่งการนำเข้าสัตว์น้ำจะต้องมีการตรวจสอบว่าสัตว์น้ำเหล่านั้นได้มากโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ตามมาตรา 92 วรรคสองและวรรคสาม สินค้าประมงจากต่างประเทศจึงเข้ามาถล่มตลาดสินค้าสัตว์น้ำของชาวประมงไทยที่ทำตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ทำให้ต้นทุนสูงกว่า ราคาจึงตกต่ำ เพราะมีการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำแบบเสรี ไร้การควบคุม มาสต็อกไว้เต็มห้องเย็นหมดแล้ว ดังนั้นจึงต้องแก้ไขระเบียบกรมประมงเดิมที่อนุญาตให้บุคคลธรรมดาสามารถนำเข้าสัตว์น้ำได้เสรี มีมาตรการปกป้องสินค้าสัตว์น้ำภายในประเทศ
 - 1.9 ขอให้พิจารณาเพิ่มวันทำการประมงให้กับพี่น้องชาวประมงทั้งประเทศโดยเร่งด่วน เพราะทำให้เกิดปัญหาการประกอบอาชีพขาดทุนมา 4-5 ปีแล้ว เนื่องจากมีการกำหนดให้ทำการประมงได้ไม่ทั้งปี แต่ต้องมีรายจ่ายค่าจ้างแรงงานตลอดทั้งปี

- 1.10 ขอให้คณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรทบทวนแนวทางที่จะบังคับให้บริษัทจำหน่ายน้ำมัน บังคับให้ชาวประมง ต้องจ่ายเงินผ่านบัตรฟลีทการ์ด (Fleet Card) ซึ่งจะทำให้สร้างความเดือดร้อนให้กับชาวประมงเพิ่มขึ้นทันที
- 1.11 ขอให้มีการทบทวนผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชาวประมงกรณีที่ถูกบังคับใช้จากกฎหมายประมงที่ไม่เป็นธรรม โดยการตั้งคณะกรรมการพิจารณาผู้ได้รับผลกระทบ
2. หากไม่ได้รับการตอบสนองต่อข้อเรียกร้องข้างต้น จะมีการร่วมชุมนุมที่ส่วนกลางที่ทำเนียบรัฐบาล หรือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในวันที่ 16 ธันวาคม 2562 กำหนดระยะเวลา 30 วัน จำนวนผู้ร่วมชุมนุม 10,000 คน จากสมาชิก ชาวประมง ต่อเนื่องประมง 22 จังหวัดชายทะเล โดยหิ้งนี้อาจจะไปที่รัฐสภา และกระทรวงแรงงาน ถ้า มาตรา 83 แห่ง พรก.การประมง พ.ศ. 2558 ไม่รีบเร่งดำเนินการ
3. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตัดสินใจพิจารณาการเคลื่อนไหว การยกระดับการชุมนุม และรับผิดชอบในการประสานงาน ดูแลเสบียงอาหาร ดูแลผู้ชุมนุมและเครื่องเสียง จำนวน 9 คน โดยให้อำนาจในการยกระดับการชุมนุม รวมทั้งการตัดสินใจเสนอความเห็นให้ชาวประมง จอดเรือประมงทั่วประเทศ ในวันที่กำหนดได้ ดังนี้
 - 3.1 คุณมงคล สุขเจริญคณา
 - 3.2 คุณภูเบศ จันทินิมิ
 - 3.3 คุณชินชัย สติรยากร
 - 3.4 คุณบุญชู แพใหญ่
 - 3.5 คุณกำจร มงคลตรีลักษณ์
 - 3.6 คุณภักดี ชนม์ทวี
 - 3.7 คุณสมทรัพย์ จิตตะธัม
 - 3.8 คุณศราวุธ โถวสกุล
 - 3.9 คุณพิชัย แซ่ซิ้ม
4. ผู้ยื่นเรื่องขอจัดชุมนุมสาธารณะและประสานงาน ได้แก่ คุณมงคล สุขเจริญคณา คุณภูเบศ จันทินิมิ และคุณชินชัย สติรยากร
5. ขอความร่วมมือจาก ตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลอง และตลาดทะเลไทย หยุดการซื้อขาย หากไม่ได้รับการตอบรับจากภาครัฐ ที่จะดำเนินการตามข้อเรียกร้อง
6. ให้ชาวประมงทั้ง 22 จังหวัดประสานแพปลาในแต่ละจังหวัด หยุดการซื้อขายสัตว์น้ำและหยุดการขนาน้ำแข็ง และประสานกิจการต่อเนื่องประมง อยู่ คานเรือ ร้านค้า ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือในการเรียกร้องฯ
7. ดำเนินมาตรการเพื่อไม่ให้มีการนำสัตว์น้ำเข้ามาขายในประเทศ
8. ให้สมาชิก ชาวประมง นำร่างพระราชบัญญัติการประมง ของ คุณวิชาญ ศิริชัยเอกวัฒน์ ไปพิจารณา และแก้ไข เพื่อนำเสนอเป็นร่างพรบ. ฉบับชาวประมง เสนอผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 20 คน

ทั้งนี้ หากภาครัฐไม่ดำเนินการแก้ไขตามข้อเรียกร้องของชาวประมง ก็ให้รัฐซื้อเรือประมงพร้อมเครื่องยนต์ และเครื่องมือประมงไปให้หมดทั้งประเทศ เพราะไม่สามารถทำการประมงได้อีกแล้ว

ข้อมูลสรุปการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชาวประมง

๑.๑ ขอให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการประมงทั้งหมดหยุดออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อ การประกอบอาชีพของชาวประมง มาเพิ่มเติมขึ้นอีก (ยกเว้น การออก กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งที่ผ่อนคลายปัญหาให้กับชาวประมง)

ปัจจุบันไม่ได้มีการออกกฎหมายที่สร้างภาระแก่ชาวประมงเพิ่มเติม มีแต่การออกกฎหมาย ลำดับรองที่ส่งเสริมต่อการประกอบอาชีพของชาวประมง เช่น การจะออกกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ พ.ศ. ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา และการออกประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการติดตั้งระบบติดตามเรือประมง และดูแลรักษา ระบบติดตามเรือประมงของเรือประมงพาณิชย์ให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยมีเหตุยกเว้นให้สามารถปิดสัญญาณระบบติดตามเรือประมงสามารถทำได้ ๔ กรณี

๑) กรณีเรือประมงเกิดการชำรุดต้องซ่อมแซมโดยนำเรือประมงขึ้นคาน เข้าอู่ซ่อมเรือ หรือ ซ่อมแซมที่ท่าเทียบเรือประมง

๒) กรณีอุปกรณ์ติดตามเรือประมงชำรุดอยู่ระหว่างซ่อมแซมหรือเปลี่ยนอุปกรณ์

๓) กรณีเรืออับปาง

๔) กรณีได้แจ้งดใช้เรือต่อกรมเจ้าท่า (ชั่วคราว)

๑.๒ ขอให้มีการเสนอแก้ไขกฎหมายพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเร่งด่วนในช่วงที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติ

เดิมกรมประมงได้แต่งตั้งคณะทำงานร่วมโดยมีผู้แทนกลุ่มชาวประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ได้ข้อสรุปที่จะปรับปรุงแก้ไข พรก. การประมง ๒๕๕๘ รวม ๑๘ มาตรา ปัจจุบัน เมื่อมีการเลือกตั้งเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรี อธิบดีกรมประมงได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาแก้ไขกฎหมายประมง ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อพิจารณาแก้ไข กฎหมายตามประเด็นที่ชาวประมงเสนอ ขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของคณะทำงาน โดยให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่มิคำสั่งแต่งตั้ง โดยดำเนินการยกร่างการแก้ไขกฎหมายประมงและเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา ซึ่งประเด็นตามข้อร้องเรียน ประกอบด้วย ข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับประมงพื้นบ้าน จำนวน ๓ มาตรา และข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับประมงพาณิชย์ จำนวน ๑๕ มาตรา และขณะนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาและสภานิติบัญญัติกำลังพิจารณาเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงยกร่างกฎหมายประมง เช่นกัน

๑.๓ ขอให้รัฐบาลเร่งดำเนินการการซื้อเรือประมงออกนอกระบบคืนโดยเร็ว โดยขอให้รัฐบาลมีการตั้งงบประมาณจำนวน ๑ หมื่นล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ในการที่จะนำเรือประมงออกนอกระบบ

๑. กรมประมงได้ดำเนินการนำเรือประมงออกนอกระบบตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ โดยมีการดำเนินการโครงการการนำเรือประมงออกนอกระบบเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๑ (ระยะเร่งด่วน)

เป้าหมายนำเรือประมงออกนอกระบบจำนวน ๓๐๕ ลำ โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น ๒ ปี

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ นำเรือออกนอกระบบจำนวน ๒๕๒ ลำ งบประมาณ ๔๖๙,๖๐๓,๙๐๐ บาท

ผลการดำเนินการ

- จ่ายค่าชดเชยงวดที่ ๑ (๓๐%) จำนวน ๒๕๒ ลำ เป็นเงิน ๑๔๐,๘๘๑,๑๗๐ บาท
 - จ่ายค่าชดเชยงวดที่ ๒ (๗๐%) จำนวน ๒๕๑ ลำ เป็นเงิน ๓๑๙,๕๖๓,๗๒๐ บาท
- อยู่ระหว่างการตรวจสอบเอกสารของคณะทำงานจ่ายค่าชดเชย จำนวน ๑๑ ลำ เป็นเงิน ๙,๑๕๙,๐๑๐ บาท

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ นำเรือประมงส่วนที่เหลือออกนอกระบบจำนวน ๕๓ ลำ งบประมาณ ๒๙๔,๘๕๐,๒๐๐ บาท รอการจัดสรรงบประมาณปี ๒๕๖๓ เมื่อได้รับแล้วจะเร่งดำเนินการต่อไป

๒. กรมประมงได้จัดทำโครงการการนำเรือประมงออกนอกระบบเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ โดยนำเรือประมงที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐและ/หรือมีความประสงค์จะเลิกอาชีพทำการประมง จำนวน ๒,๗๖๘ ลำ งบประมาณค่าใช้จ่ายในการชดเชยเรือประมง ๗,๑๔๓,๘๔๗,๙๐๐ บาท

ขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๑.๔ ขอให้รัฐบาลเร่งรัดการช่วยเหลือชาวประมงในโครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องให้กับชาวประมงโดยเร่งด่วน ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ นี้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการประมงไทย โดยในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบโครงการสินเชื่อฯ นั้น กรมประมงได้ดำเนินการจัดทำโครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องผู้ประกอบการประมง เสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยมีสาระสำคัญของโครงการ ดังนี้

๑. เป้าหมาย

สนับสนุนสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน วงเงินสินเชื่อรวม ๑๐,๓๐๐ ล้านบาท โดยธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ ๒ แห่ง ประกอบด้วย

๑.๑ เรือประมงขนาดตั้งแต่ ๖๐ ตันกรอสขึ้นไป วงเงินสินเชื่อ จำนวน ๕,๐๐๐ ล้านบาท โดยธนาคารออมสิน

๑.๒ เรือประมงขนาดต่ำกว่า ๖๐ ตันกรอส วงเงินสินเชื่อ จำนวน ๕,๓๐๐ ล้านบาท โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๒. ระยะเวลาดำเนินการ

๒.๑ ระยะเวลาโครงการ ๘ ปี นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการ

๒.๒ ระยะเวลาการยื่นความประสงค์เข้าร่วมโครงการ ๑ ปี หรือภายในกรอบวงเงิน
สินเชื่อตามที่กำหนด

๒.๓ กำหนดชำระคืนเงินกู้ให้แล้วเสร็จภายใน ๗ ปี นับตั้งแต่วันที่กู้

๓. การดำเนินการ

ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้
ผู้ประกอบการประมงกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๗ ต่อปี โดยรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ต่อปี และ
ผู้ประกอบการประมงสมทบร้อยละ ๔ ต่อปี เป็นระยะเวลา ๗ ปี นับตั้งแต่วันที่กู้

ขณะนี้รองนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบการนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ลงนามถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว

๑.๕ ขอให้กรมประมง กรมจัดหางาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดการอนุญาตให้ใช้
กฎหมาย มาตรา ๘๓ แห่ง พรก.การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน
ประมงโดยเร่งด่วน ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ นี้

กรมประมงได้นำแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคประมง โดย
ใช้มาตรา ๘๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเสนอกระทรวงแรงงาน
ไปเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ พร้อมทั้งขอความเห็นชอบจากหน่วยงานกระทรวงคมนาคม กระทรวงการ
ต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานทางด้านความมั่นคง (กองทัพเรือ กองอำนวยการรักษา
ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ) และกระทรวงแรงงานได้ให้ความ
เห็นชอบมาเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ กรมประมงจึงได้นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการฟื้นฟูและพัฒนา
ศักยภาพการประมงไทย ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยมีนายอลงกรณ์ พลบุตร ที่
ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน เพื่อพิจารณาและที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑. มติเห็นชอบการดำเนินการตามมาตรา ๘๓ กรณีพิเศษ มีข้อกำหนดว่า

(๑) ต้องเป็นคนต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกกฎหมาย ได้แก่ กลุ่มคนต่างด้าวที่มีหนังสือผ่านแดน
(Border Pass) หรือคนต่างด้าวที่ได้รับการตรวจลงตราโดยมีรอยตราประทับตรวจหนังสือเดินทางขาเข้าที่
ระยะเวลาการอนุญาตสิ้นสุดลงแต่ไม่ได้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร (Overstay)

(๒) ต้องเป็นคนต่างด้าวที่ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ซึ่ง
เอกสารดังกล่าวยังไม่หมดอายุ

๒. กรอบการดำเนินการเปิดขึ้นทะเบียนแรงงาน จำนวน ๒ รอบ โดยรอบที่ ๑ ระยะเวลา ๓ เดือน
(มกราคม ๒๕๖๓ – มีนาคม ๒๕๖๓) เว้น ๓ เดือน รอบที่ ๒ ระยะเวลา ๓ เดือน (กรกฎาคม ๒๕๖๓ – กันยายน
๒๕๖๓)

๓. กรมประมงดำเนินการเสนอต่อกระทรวงแรงงาน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการนโยบายการ
บริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (คต.) พิจารณาดำเนินการต่อไป

๔. คาดว่าสามารถพิจารณาดำเนินการได้ ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒

๑.๖ ขอให้ยกเลิก แก้ไข กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ส่งผลกระทบต่อชาวประมงที่เป็นอยู่โดยเร็ว

ด้วยกฎกระทรวง คุ้มครองแรงงานในประมงทะเล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๐/๒ กำหนดให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในแรงงานประมงทะเล โดยผ่านธนาคารของลูกจ้าง โดยนายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการโอนเงินเข้าบัญชีของลูกจ้าง โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ออกประกาศ กำหนดแบบสัญญาจ้างลูกจ้างในงานประมงทะเลให้ นายจ้างตกลงจ่ายค่าตอบแทนโดยวิธีโอนเงินเข้าบัญชีของลูกจ้างตามที่ตกลงในสัญญา เพื่อการแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์และแรงงานในภาคการประมง ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ตามที่ได้มีการแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์และแรงงานในภาคการประมง ได้มีการบัญญัติกฎหมาย ๒ ฉบับ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์และแรงงานในภาคการประมง ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้เลื่อนสถานะของไทยในรายงานการค้ำมนุษย์จากระดับ TIER ๓ ขึ้นสู่ระดับ TIER ๒ ในระยะเวลา ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จนถึง ๒๕๖๑ โดยปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ ไทยอยู่ในระดับ TIER ๓ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ ไทยอยู่ในระดับ TIER ๒ Watch list และปี ๒๕๖๑ ไทยได้รับการยกระดับขึ้นมาเป็น TIER ๒ และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ และได้ปลดใบเหลืองในการแก้ไขปัญหาการประมง IUU ส่งผลให้นานาประเทศเชื่อมั่นว่าผู้ประกอบการประมงทำการประมงในประเทศไทยปราศจากใช้แรงงานบังคับ และการค้ำมนุษย์ ด้านการประมง ซึ่งการจ่ายเงินผ่านบัญชีธนาคาร ถือเป็นหลักฐานให้กับผู้ประกอบการว่ามีการจ่ายค่าจ้างจริงตามที่กฎหมายกำหนด และส่งผลดีต่อแรงงานต่างด้าว ซึ่งเป็นที่จับตามองของนานาประเทศ ภาคประชาสังคม รวมถึง NGO ทำให้มั่นใจได้ว่าแรงงานต่างด้าวไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ เข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อประชาคมโลก ลดการกีดกันทางการค้า เป็นการสนับสนุนการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำไปยังนานาประเทศ

อย่างไรก็ตาม ตามประเด็นนี้ จะได้หารือกระทรวงแรงงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหามิทางปฏิบัติต่อไป

๑.๗ เรือประมงที่มีขนาดไม่เกิน ๓๐ ตันกรอส ไม่ควรมีนโยบายให้ติด VMS เช่น การชักชวนให้เรือประมงขนาดต่ำกว่า ๓๐ ตันกรอส ทดลองติด VMS ฟรี

ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘๑ (๑) กำหนดให้เจ้าของเรือที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยประเภทการใช้ทำการประมงและมีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดต้องดำเนินการ ติดตั้งระบบติดตามเรือประมง และดูแลรักษาให้ระบบดังกล่าวสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด ซึ่งรัฐมนตรีได้กำหนดให้เจ้าของเรือที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยประเภทการใช้ทำการประมงและมีขนาดตั้งแต่สามสิบตันกรอสขึ้นไป ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ทำการประมงพาณิชย์ต้องดำเนินการติดตั้งระบบติดตามเรือประมง และดูแลรักษาให้ระบบดังกล่าว สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ส่วนเรือขนาดตั้งแต่ ๑๐-๒๙.๙๙ ตันกรอสนั้น ณ เวลานี้ กรมประมงยังไม่มียุทธศาสตร์ในการติดตั้งหรือทดลองใช้

๑.๘ ขอให้หยุดการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศโดยทันที ด้วยเหตุผล ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามพระราชกำหนด พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๙๒ ซึ่งการนำเข้าสัตว์น้ำจะต้องมีการตรวจสอบว่า สัตว์น้ำเหล่านั้นได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ตามมาตรา ๙๒ วรรคสองและวรรคสาม สินค้าประมงจากต่างประเทศจึงเข้ามาถล่มตลาดสินค้าสัตว์น้ำของชาวประมงที่ทำตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ทำให้

ต้นทุนสูงกว่า ราคาจึงตกต่ำ เพราะมีการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำแบบเสรี ไร้การควบคุม มาสต็อกไว้เต็มห้อง เย็นไปหมดแล้ว ดังนั้นจึงต้องแก้ไขระเบียบกรมประมงเดิมที่อนุญาตให้บุคคลธรรมดาสามารถนำเข้าสัตว์ น้ำได้เสรี มีมาตรการปกป้องสินค้าสัตว์น้ำภายในประเทศ

กรมประมงใช้ระบบสำหรับควบคุมการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากต่างประเทศ โดยด่านตรวจ สัตว์น้ำ ทั่วประเทศ จำนวน ๒๗ แห่ง ที่จะตรวจสอบสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำให้ถูกต้องตาม ใบอนุญาต และ ตามมาตรฐานสากล ดังนี้

๑. การนำเข้าโดยเรือประมง เรือขนถ่ายหรือเรือขนส่งสัตว์น้ำเป็นการเฉพาะต้องแสดงสำเนา แบบ รายงานผลการตรวจเรือหรือใบรับรองการจับสัตว์น้ำ และใบกำกับการซื้อขายหรือใบตราส่งสินค้าทะเล

๒. การนำเข้าทางบก อากาศ และอื่น ๆ ต้องแสดงใบรับรองการจับสัตว์น้ำหรือสำเนาการแจ้ง นำสินค้าออกจากต้นทาง หรือสำเนาใบสินค้าขาออกหรือใบรับรองให้ส่งออกสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ ออกโดยหน่วยงานภาครัฐ และใบกำกับการซื้อขาย และใบตราส่งสินค้าทางอากาศหรือใบตราส่งสินค้าทาง ทะเล (ถ้ามี)

โดยในส่วนของการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำทางชายแดนจากประเทศเพื่อนบ้านนั้น กรมประมงได้ มีการเจรจาและสร้างความร่วมมือเกี่ยวกับเอกสารประกอบการนำเข้า รวมถึงการตรวจสอบเรือประมง ต่างประเทศ และสัตว์น้ำขึ้นทำตามมาตรการรัฐเจ้าของท่า

๑.๙ ขอให้พิจารณาเพิ่มวันทำการประมงให้กับพี่น้องชาวประมงทั้งประเทศโดยเร่งด่วน เพราะ ทำให้เกิดปัญหาการประกอบอาชีพขาดทุนมา ๔ - ๕ ปีแล้ว เนื่องจากมีการกำหนดให้ทำการประมงได้ไม่ ทั้งปี แต่ต้องมีรายจ่ายค่าแรงงานตลอดทั้งปี

การออกใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ยึดถือหลักการตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งคือ มีการ ใช้หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดเพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำนำไปสู่การพัฒนาระบบ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน สอดคล้องกับแนวทางการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และหลักการ ป้องกันล่วงหน้าเพื่อรักษาหรือฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในระดับที่สามารถก่อให้เกิดผลผลิตสูงสุดของสัตว์ น้ำที่สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน หลักการสำคัญในการออกใบอนุญาตทำการประมงคือ ต้องคำนึงถึงขีดความสามารถในการผลิตของธรรมชาติโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อหาจุดอ้างอิง เพื่อให้สามารถทำ การประมงได้อย่างยั่งยืน และประชาชนมีแหล่งอาหารได้ตามสมควร

กรมประมงใช้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustainable Yield : MSY) เป็นจุดอ้างอิง ของทรัพยากรสัตว์น้ำในการออกใบอนุญาตทำการประมง การประเมิน MSY แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มสัตว์น้ำ ได้แก่ สัตว์น้ำหน้าดิน ปลาผิวน้ำ และปลากะตัก เนื่องจากจำนวนเรือประมงในปัจจุบันมีมากกว่าระดับที่ สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน (Overcapacity) กรมประมงจึงต้องควบคุมระดับการทำการประมง ไม่ให้เกินระดับที่ให้ผลผลิตสูงสุดอย่างยั่งยืน หากไม่มีการควบคุมระดับการทำการประมงจะส่งผลกระทบต่อ ทรัพยากร ทำให้สัตว์น้ำรุ่นใหม่ไม่สามารถเกิดขึ้นมาทดแทนได้ทันกับปริมาณสัตว์น้ำที่ถูกจับไปเป็นปริมาณ มากเกินควร ส่งผลให้ทรัพยากรประมงอยู่ในสถานะเสื่อมโทรม

วิธีการควบคุมระดับการทำการประมงคือ การกำหนดจำนวนวันทำการประมงของเครื่องมือ ทำการประมงประสิทธิภาพสูงตามจุดอ้างอิงของทรัพยากร โดยจำนวนวันทำการประมงฝั่งอ่าวไทยของ เครื่องมือทำการประมงกลุ่มสัตว์น้ำหน้าดิน (อวนลาก) เท่ากับ ๒๔๐ วันต่อปี กลุ่มปลาผิวน้ำ (อวนล้อมจับ)

๒๔๐ วันต่อปี และกลุ่มปลากะตัก (อวนล้อมจับปลากะตัก อวนครอบปลากะตัก และอวนช้อน/ยกปลากะตัก) ๒๕๕ วันต่อปี และฝั่งทะเลอันดามัน กลุ่มสัตว์น้ำหน้าดิน ๒๗๐ วันต่อปี กลุ่มปลาผิวน้ำ ๒๕๕ วันต่อปี และกลุ่มปลากะตัก ๒๒๕ วันต่อปี

การเพิ่มวันทำการประมงในปีที่ผ่านมา กรมประมงก็มีการนำทรัพยากรสัตว์น้ำที่จัดสรรให้เรือประมงแต่ชาวประมงไม่ได้ออกทำการประมง มาคำนวณและจัดสรรเพิ่มวันทำการประมงให้กับเรือประมงที่ทำการประมงอยู่และมีวันทำการประมงเหลือน้อยได้อีกจำนวนหนึ่ง โดยในปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ ได้เพิ่มวันทำการประมงให้กับเรือประมงอวนลากที่ทำการประมงทางฝั่งอ่าวไทยจำนวน ๒๐ และ ๒๔ วัน ตามลำดับ และเครื่องมือประมงอื่นให้ทำการประมงได้ตลอดทั้งปี

ในการควบคุมวันทำการประมง กรมประมงควบคุมเฉพาะเรือประมงที่ใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น อวนลาก (ได้แก่ อวนลากคู่ อวนลากแผ่นตะเฆ่ และอวนลากคานถ่าง) อวนล้อมจับ อวนล้อมจับปลากะตัก อวนครอบ/ช้อน/ยกปลากะตัก ส่วนเรือประมงที่ใช้เครื่องมือประมงที่มีประสิทธิภาพต่ำไม่ถูกควบคุมวันทำการประมง ดังนั้นจึงมีเรือประมงพาณิชย์ที่ถูกควบคุมวันทำการประมงจำนวน ๕,๓๐๒ ลำ จากจำนวนเรือประมงพาณิชย์ทั้งหมดจำนวน ๑๐,๖๔๕ ลำ

อย่างไรก็ตาม ในปีการประมง ๒๕๖๒ มีเรือประมงบางส่วนที่ได้รับการจัดสรรปริมาณสัตว์น้ำไว้แล้ว แต่ไม่ได้ออกทำการประมง ทำให้มีปริมาณสัตว์น้ำคงเหลือที่ไม่ได้จับขึ้นมาใช้ประโยชน์ ซึ่งอาจนำสัตว์น้ำกลุ่มนี้มาจัดสรรเพื่อเพิ่มจำนวนวันทำการประมงได้ ขณะนี้กรมประมงกำลังดำเนินการรวบรวมข้อมูลปริมาณสัตว์น้ำคงเหลือ เพื่อนำมาจัดสรรเพิ่มวันทำการประมงให้กับเรือประมงในปีการประมง ๒๕๖๒

๑.๑๐ ขอให้คณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร ทบทวนแนวทางที่จะบังคับให้บริษัทจำหน่ายน้ำมัน บังคับให้ชาวประมง ต้องจ่ายเงินผ่านบัตรฟลีทการ์ด (Fleet Card) ซึ่งจะช่วยให้สร้างความเดือดร้อนให้กับชาวประมงเพิ่มขึ้นทันที

คณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร ได้รับแต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วย อธิบดีกรมสรรพสามิต เป็นประธาน และมีผู้แทนของ กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า กรมธุรกิจพลังงาน กองทัพเรือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองกำกับการตำรวจน้ำ และกรมประมง เป็นกรรมการ มีหน้าที่กำกับดูแลติดตามและประเมินผลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับเรือชาวประมงในเขตต่อเนื่อง (๒๔ ไมล์ทะเล) ของราชอาณาจักรหรือที่เรียกว่า โครงการน้ำมันเขียว เพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติตามโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร อันจะเป็นการป้องกันการลักลอบการค้าน้ำมันเถื่อนในทะเลให้แก่เรือประมงและป้องกันการรั่วไหลของน้ำมันเขียวเป็นน้ำมันเถื่อนจนอาจสูญเสียรายได้ของภาครัฐ

การดำเนินการซื้อขายน้ำมันและการบริการคือ มีเรือ Tanker ที่เข้าร่วมในโครงการฯ จำนวนประมาณ ๕๐ ลำ จะนำเรือไปจอดทอดสมอเพื่อขายน้ำมันในบริเวณทะเลเขตต่อเนื่องให้แก่เรือประมง ส่วนเรือประมงที่ประสงค์จะเติมน้ำมันเขียวจะต้องได้รับโควตาปริมาณการใช้น้ำมันในแต่ละเที่ยวเรือที่ออกจับปลาในทะเล จากสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย ซึ่งสมาคมฯ จะเป็นผู้ออกรหัส (Code) การเข้าเติมน้ำมันเขียวกับเรือประมง เพื่อเข้าไปเติมน้ำมันจากเรือ Tanker ซึ่งเป็นสถานบริการนอกชายฝั่งทะเล และจะต้องไม่เกินกว่าปริมาณความจุของถังน้ำมันใช้การของเรือ

เรื่องระบบ Fleet Card เนื่องด้วยอธิบดีกรมสรรพสามิต ประธานกรรมการฯ ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ และเชิญประธานสมาคมฯ (นายมงคล สุขเจริญคณา และคณะฯ) เข้าร่วมประชุม ณ

ห้องประชุมราชวัตร กรมสรรพสามิต เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เพื่อพิจารณาวาระ เรื่อง โครงการนำระบบพรีทาร์ตมาใช้ ซึ่งเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับเติมน้ำมัน ทดแทนการออกเป็นรหัส (Code) เพื่อประโยชน์ในการกำกับ ติดตามและบริการการใช้ น้ำมัน (เขียว) ให้ถูกต้อง ทันสมัย และเป็นฐานข้อมูลที่สามารถตรวจสอบปริมาณการใช้ น้ำมันได้ตั้งแต่โรงกลั่น, เรือ Tanker จนถึง เรือประมง โดยได้มอบหมายให้ผู้แทนจาก ธนาคารกรุงไทย ได้มาร่วมรับฟังศึกษาหาข้อมูลเบื้องต้นและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาให้ระบบพรีทาร์ตสามารถใช้เป็นบัตรเครดิตสำหรับเติมน้ำมันเขียวกับเรือประมง ส่วนสมาคมผู้ค้าน้ำมันเรือ Tanker ได้เข้าร่วมประชุมด้วยก็มีท่าทีไม่ขัดข้อง หากธนาคารกรุงไทยสามารถให้เครดิตการชำระหนี้ น้ำมันในระยะเวลาที่เหมาะสมได้

ในข้อเรียกร้องของสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย กรมประมงจะนำไปนำไปประสานต่อคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลฯ ต่อไป

ทั้งนี้ ในภาพรวมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยนายเฉลิม ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความสำคัญและมอบให้ท่านที่ปรึกษากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอลงกรณ์ พลบุตร) ร่วมกับกรมประมง สมาคมประมงแห่งประเทศไทย สมาคมประมงพื้นบ้านและสมาคมที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนจัดประชุมทุกสัปดาห์ต่อเนื่อง เพื่อรับฟังปัญหาและร่วมกันแก้ไขจนขณะนี้ได้แต่งตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการประมงไทย และคณะอนุกรรมการ ๔ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการประมงพื้นบ้าน คณะอนุกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการประมงพาณิชย์ และการประมงนอกลำน้ำไทย คณะอนุกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการประมงการเพาะเลี้ยง คณะอนุกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพผลิตผลผลิตผลิตภัณฑ์และการพาณิชย์ เพื่อทำงานแก้ไขปัญหาพร้อมกันได้อย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง พร้อมนี้เพื่อแก้ไขปัญหาด้านกฎหมายประมง และเพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาภาคประมงทุกภาคส่วนและการมีกองทุนสำหรับการพัฒนาภาคการประมง จึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการร่างกฎหมายใหม่ เช่น พ.ร.บ.กองทุนพัฒนาการประมง และ พ.ร.บ.สภาการประมง รวมทั้งพิจารณาแก้ไขกฎระเบียบและกฎหมายประมง ด้วย
